

Informe avaluació del Pla de suport a l'alumnat de l'ESO

Suport a l'estiu, èxit al setembre

20 de novembre 2013

Índex

1. El Pla de suport a l'alumnat d'ESO	3
2. Programa Èxit-1 a l'estiu, als centres públics.....	4
3. Suport a l'alumnat dels centres concertats	10
4. Programa d'acompanyament a les famílies (IMEB).....	11
5. Coordinació amb la xarxa de biblioteques	12
6. Despesa del Pla de suport a l'alumnat d'ESO.....	12

1. El Pla de suport a l'alumnat d'ESO

El curs passat, el Departament d'Ensenyament va establir novament exàmens de recuperació al setembre. El resultat, en termes del percentatge d'alumnes que van aconseguir superar les assignatures suspeses, va ser molt satisfactori. Especialment en el cas de l'alumnat que va tenir possibilitats de rebre un cert ajut durant l'estiu.

El Pla de suport a l'alumnat d'ESO es va presentar com a mesura de govern de l'Ajuntament de Barcelona el 26 de juny de 2013. És una iniciativa del Consorci d'Educació compartida amb altres agents municipals, especialment l'IMEB i la Xarxa de biblioteques, per sumar esforços i coordinar actuacions amb l'objectiu comú –amb el lideratge dels mateixos centres educatius— de combatre el fracàs escolar.

A banda de les actuacions normalitzades dins l'àmbit lectiu i no lectiu que es desenvolupen al llarg del curs per la millora de l'èxit escolar, el període de vacances i la preparació dels exàmens de setembre esdevenen una bona oportunitat per a compensar situacions poc favorables en l'entorn de l'alumnat

Els principals objectius d'aquesta Mesura de Govern són els següents:

- Millorar el rendiment acadèmic dels alumnes d'ESO, i augmentar taxa de graduats en relació amb la matrícula de 4rt. curs, que actualment a Barcelona està al 85,7%. L'objectiu prioritzarà el col·lectiu d'alumnes més vulnerables.
- Prevenir l'abandonament prematur dels alumnes que no compten amb suport familiar per preparar els exàmens de setembre per tal que mantinguin les expectatives de graduar-se i segueixin vinculats i compromesos amb el seu propi procés d'aprenentatge.

Aquest Pla ha estat finançat íntegrament per l'Ajuntament de Barcelona, i ha suposat una despesa total de amb un total de 120.442€, dels quals 104.530€ s'han destinat al **Programa Èxit1a l'estiu** dels instituts públics i 15.012€ s'han destinat als ajuts als centres concertat. El Pla s'emmarca en les actuacions que tant la Generalitat de Catalunya com l'Ajuntament de Barcelona desenvolupen per a la millora de l'èxit escolar.

A continuació s'analitzen les diferents actuacions que s'han desenvolupat en l'àmbit d'aquest Pla.

2. Programa Èxit 1 a l'estiu als centres públics

El Consorci d'Educació ha dissenyat el Programa Èxit 1 a l'estiu, com una ampliació en el període de vacances, del Programa de reforç escolar Èxit 1 que es duu a terme durant el curs escolar, amb la participació de 26 instituts i 57 escoles de primària. Sota la supervisió dels professors tutors, el suport directe als alumnes el realitzen majoritàriament ex-alumnes de l'Institut, que es coneixen com amics@grans.

El 15 de maig es va obrir una convocatòria adreçada als 65 instituts que imparteixen ESO a Barcelona, dels quals 44 s'han presentat i han participat en el programa. Valorem molt positivament aquesta participació, ja que els centres van haver d'organitzar en un temps molt curt la selecció de l'alumnat, la comunicació i autoritzacions amb les famílies, la disponibilitat d'horaris i d'espais durant el mes de juliol, tenint en compte tot el que això comporta de vigilància i neteja. Igualment cal destacar el compromís del professorat de fer un seguiment exhaustiu dels deures d'estiu i del pla de treball encomanat als alumnes que participessin al Programa Èxit 1 a l'estiu.

Calendari: 15 sessions de 2 hores diàries durant tres setmanes de juliol, i una sessió de retorn, prèvia als exàmens, el 30 d'agost o bé el 2 de setembre.

Recursos humans als instituts públics: ampliació beques amics@grans del programa Èxit 1

Total amics@grans	192
Total coordinadors/es de centre	44
Total coordinadors/es de zona	4

L'objectiu del programa ha estat, donar suport a aquell alumnat d'ESO que tenia entre 2 i 4 assignatures suspeses al juny (i, per tant, susceptible de repetir curs), per tal que pogués aprofitar l'oportunitat que significa la convocatòria extraordinària de setembre.

Participants: 44 instituts públics, amb un total de **1.592 alumnes**,

Han participat en el programa Èxit 1 a l'estiu el 25% dels alumnes amb assignatures suspeses dels 44 instituts públics. Generalment són alumnes d'entorns socioeconòmics i familiars complexos que haurien tingut dificultats per a estudiar a casa durant l'estiu sense suport.

2.1. Dades de participació

Relació de centres participants per districte: instituts públics

Centre	Districte
1 INS Joan Salvat-Papasseit	Ciutat Vella
2 INS Milà i Fontanals	Ciutat Vella

3	INS Miquel Tarradell	Ciutat Vella
4	INS Pau Claris	Ciutat Vella
5	INS Verdaguer	Ciutat Vella
6	INS Vila de Gràcia	Gràcia
7	INS Anna Gironella de Mundet	Horta-Guinardó
8	INS Ferran Tallada	Horta-Guinardó
9	INS Francisco de Goya	Horta-Guinardó
10	INS Joan Brossa	Horta-Guinardó
11	INS Príncep de Girona	Horta-Guinardó
12	INS Vall d'Hebron	Horta-Guinardó
13	INS Ernest Lluch	L'Eixample
14	INS Fort Pius	L'Eixample
15	INS Poeta Maragall	L'Eixample
16	INS Les Corts	Les Corts
17	IE Turó de Roquetes	Nou Barris
18	INS Barcelona-Congrés	Nou Barris
19	INS Francesc Flos i Calcat	Nou Barris
20	INS GalileoGalilei	Nou Barris
21	INS Josep Pla	Nou Barris
22	INS La Guineueta	Nou Barris
23	INS Pablo Ruiz Picasso	Nou Barris
24	INS Roger de Flor	Nou Barris
25	INS Sant Andreu	Nou Barris
26	INS Valldemossa	Nou Barris
27	INS Doctor Puigvert	Sant Andreu
28	SIN Josep Comas i Solà	Sant Andreu
29	INS Barri Besòs	Sant Martí
30	INS Bernat Metge	Sant Martí
31	INS Front Marítim	Sant Martí
32	INS Joan d'Àustria	Sant Martí
33	INS Juan Manuel Zafra	Sant Martí

34	INS Rambla Prim	Sant Martí
35	INS Salvador Espriu	Sant Martí
36	INS Bosc de Montjuïc	Sants-Montjuïc
37	INS Consell de Cent	Sants-Montjuïc
38	INS Emperador Carles	Sants-Montjuïc
39	INS Joan Coromines	Sants-Montjuïc
40	INS Lluís Vives	Sants-Montjuïc
41	INS Montjuïc	Sants-Montjuïc
42	INS Josep Serrat i Bonastre	Sarrià-Sant Gervasi
43	INS Menéndez y Pelayo	Sarrià-Sant Gervasi
44	INS Montserrat	Sarrià-Sant Gervasi

Dades de participació per districtes

Districte	Centres	Alumnes
Ciutat Vella	5	156
L'Eixample	3	111
Sants - Montjuïc	6	218
Les Corts	1	44
Sarrià - Sant Gervasi	3	93
Gràcia	1	32
Horta - Guinardó	6	236
Nou Barris	10	382
Sant Andreu	2	69
Sant Martí	7	251
Total ciutat	44	1.592

2.2. Alumnat participant

Alumnat per cursos

Els instituts han prioritzat la selecció d'alumnat de 1r i 2n d'ESO, donant un sentit preventiu al reforç d'estiu.

Curs	Nombre alumnes amb assignatures suspeses	Percentatge alumnes amb 2 a 4 suspeses
1r	474	30,3%
2n	423	26,3%
3r	376	23,8%
4t	273	19,6%
	1546 (*)	100%

(*)Es va inscriure un petit percentatge d'alumnes sense assignatures suspeses que, d'acord amb els seus tutors/es, requerien reforç durant l'estiu.

Alumnat segons les notes de juny

1 assignatures suspeses	10,7%
de 2 a 4 assignatures suspeses	61,8%
5 o més assignatures suspeses	24,5%
	100,0%

Nivell d'assistència

L'assistència a aquesta activitat diària i sostinguda durant tres setmanes al juliol ha estat molt alta i valorada molt positivament, sobretot tractant-se d'una activitat acadèmica d'estiu. Només un 3,4% de l'alumnat va tenir faltes d'assistència significatives (5 o més).

2.3. Resultats obtinguts a la convocatòria extraordinària de setembre als centres públics

Cal destacar, prèviament a l'anàlisi del resultats obtinguts, el fet de que els centres educatius han derivat al programa els alumnes amb més dificultats i amb menys recursos per part de les famílies per donar suport a la tasca d'estudi durant l'estiu.

Resultats segons el perfil de l'alumne (nombre d'assignatures suspeses)

Les dades més significatives són les següents:

- El conjunt d'alumnes participants aproven el 42,2% de les assignatures que tenien suspeses.
- Els alumnes que s'ajusten al perfil inicial del programa (entre 2-4 suspeses) aproven el 49,5% de les assignatures que tenien suspeses.
- Els alumnes que tenien 5 o més assignatures suspeses n'aproven el 31,9%

Promoció de l'alumnat (superen el curs)

Les dades més significatives són les següents:

- Del total d'alumnes participants, promocionen de curs el 65,3%.
- Dels alumnes que eren susceptibles de repetir curs (aquells que es presentaven amb 3 o més assignatures suspeses) promocionen de curs el 52,6%.
- Del total d'alumnes de 1r., 2n i 3r. d'ESO (que han tingut una participació més elevada), promocionen de curs el 74,6%.
- Dels que tenien 5 o més assignatures suspeses (els participants amb més dificultats) promocionen de curs el 31,9%

Resum de resultats més destacats:

- Nivell d'assistència: el **90%** de l'alumnat ha assistit els 15 dies de l'activitat i s'ha presentat als exàmens de setembre.
- Promoció de curs: el **65%** dels alumnes participants **promociona de curs**. Aquest percentatge s'incrementa fins el 75% entre l'alumnat que s'ajusta al perfil inicial a quin anava dirigit el programa (entre 2 i 4 assignatures suspeses).
- Assignatures aprovades: els alumnes participants han **aprovat el 42'4%** de les assignatures que tenien suspeses. Aquest percentatge s'incrementa fins a prop del 50% entre l'alumnat que s'ajusta al perfil inicial.

2.4. Valoració del programa

A banda dels resultats estadístics, comptem amb altres indicadors qualitatius, que mostren que el programa ha funcionat de manera eficient i ha estat molt ben valorat pels destinataris.

La valoració per part dels participants tant de l'atenció rebuda dels amics@grans, com de l'aprofitament de l'activitat són majoritàriament positives. S'ha passat una enquesta de valoració del programa a 729 alumnes (54% del total), amb els següents resultats, expressats en percentatges:

Valora de l'1 al 4 les següents qüestions	1	2	3	4
L'atenció de l'amic@gran	3%	3%	19%	75%
Com has aprofitat l'estona d'estudi?	2%	9%	38%	50%

Cal destacar la implicació del professorat i equips directius de tots els instituts participants en el Programa Èxit 1 a l'estiu, que han posat a disposició del programa els recursos del propi institut. La tasca dels equips docents i tutors ha permès ajustar l'activitat de reforç a les necessitats acadèmiques dels alumnes de cada institut. En aquest sentit ha estat fonamental la preparació dels dossiers d'estiu que els tutors/es han facilitat a cada alumne, com a guia del treball d'estiu.

Tenint en compte que aquest ha sigut el primer any que s'ha desenvolupat aquest programa, i més enllà dels resultats acadèmics aconseguits ja esmentats, el programa ha ofert un acompanyament als alumnes amb menys suport familiar per tal que millorar les seves expectatives de promoció de curs i de graduació, i poder així seguir vinculats i compromesos amb el seu propi procés d'aprenentatge.

3. Suport a l'alumnat dels centres concertats

Dades de participació

En el cas dels **centres concertats**, es va fer publicauna convocatòria d'ajuts per a l'organització de sessions de reforç escolar durant l'estiu a fi de preparar les proves de recuperació de setembre (DOGC Núm. 6392 - 7.6.2013). Han participat a la convocatòria un total de 13 centres concertats i 299 alumnes.

La participació dels centres concertats ha estat condicionada per la manca de temps per dur a terme la selecció de l'alumnat, del personal que els havia de donar suport, la comunicació i autoritzacions amb les famílies, la disponibilitat d'horaris i d'espais durant el mes de juliol, i altres factors organitzatius. Un bon nombre de centres concertats va comunicar al Consorci d'Educació el seu interès en participar en properes edicions, un cop coneguda la naturalesa i finalitats del programa i amb més temps per organitzar la seva posada en pràctica.

Els centres participants van presentar una memòria de l'activitat que van realitzar. En aquest informe no s'ha pogut incloure el buidat d'aquestes memòries.

Relació de centres participants al convocatòria per districtes

N.	Nom del centre	Districte municipal
1	ACIS – Artur Martorell	Horta Guinardó
2	Escola Guinardó (renuncia)	Horta-Guinardó
3	Liceu Castro de la Peña	Horta-Guinardó
4	Marillac	L'Eixample
5	Santíssima Trinitat	Les Corts
6	Escola Aloma	Nou Barris
7	Jesús Maria	Nou Barris
8	Col·legi Sant Ferran	Nou Barris
9	Escola l'Esperança	Sant Andreu
10	Santíssima Trinitat	Sant Andreu
11	Sagrat Cor - Besós	Sant Martí
12	Josep Tous	Sants Montjuïc
13	Sant Francesc Xavier (renuncia)	Sants-Montjuïc

Dades de participació per districtes

Districte	Centres	Alumnes participants
Ciutat Vella		
L'Eixample	1	31
Sants - Montjuïc	2	47
Les Corts	1	20
Sarrià - Sant Gervasi		
Gràcia		
Horta - Guinardó	3	41
Nou Barris	3	67
Sant Andreu	2	56
Sant Martí	1	37
Total ciutat	13	299

4. Programa d'acompanyament a les famílies (IMEB)

L'Institut d'Educació es va sumar al Pla de Suport a l'alumnat d'ESO, fent l'acompanyament a les famílies dels alumnes que hi ha participat i ho fa fet des del Programa de Suport a les Famílies que es porta durant el curs escolar, des del mateix Institut i amb la col·laboració dels Districtes Municipals.

Continguts del Programa adreçat als pares

- Importància de millorar els hàbits i condicions per estudiar
- Com poden motivar els fills/es cap als estudis
- Com ajudar-los sense fer-los la feina
- Com treballar la gestió del temps a casa. Temps d'estudi/temps d'esbarjo
- Treball de casos concrets que surten al llarg de les sessions

Organització del programa

Es van realitzar 8 sessions d'una hora i mitja, a partir de les 17.30h. Totes les famílies podien participar en 1 sessió formativa.

Les sessions van ser conduïdes per especialistes que alhora són formadors del Programa de Suport Educatiu a les Famílies durant el curs escolar.

Les famílies participants van omplir un qüestionari de valoració i van rebre un material per treballar a casa amb bibliografia per aprofundir en el tema preparat per la biblioteca Artur Martorell.

Dades de participació

- En total a les xerrades formatives van participar 50 pares i mares de 22 centres educatius
- Un 76% dels participants van ser dones i un 23% van ser homes
- La valoració de programa recollida als participants va ser de 4'75 sobre 5.

5. Coordinació amb la xarxa de biblioteques

Una de les actuacions del Pla de suport de l'alumnat d'ESO anava adreçada a facilitar la continuïtat de l'estudi durant el mes d'agost a aquells alumnes que havien participat a Programa Èxit 1 a l'estiu i que no tenien condicions òptimes a casa seva.

Per tal de facilitar aquesta continuïtat es va lliurar a tots els participants el calendari i horari d'obertura de les biblioteques més properes. Es van organitzar visites a les biblioteques dels grups participants en el programa, amb l'acompanyament del personal de la pròpia biblioteca. Es van realitzar un total de 20 visites a les biblioteques municipals

6. Despesa del Pla de suport a l'alumnat d'ESO

Total despesa Programa Èxit 1 a l'estiu

44 centres públics	104.530€
13 centres concertats	15.912€
Total despesa	120.442€